

Силабус курсу «Екологічна культура та етика»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Рік навчання: IV, Семестр: 8

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д-р. екон. наук, проф. Шушпанов Дмитро Георгійович

Контактна інформація

d.shushpanov@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Метою вивчення предмету «Екологічна культура та етика» є набуття знань про культуру та етику екологічної поведінки, а також розвиток культурної та еколого-етичної свідомості, з урахуванням історичних та сучасних аспектів взаємодії людини з природою.

Основні завдання вивчення дисципліни «Екологічна культура та етика» включають:

- підтримка студентської внутрішньої мотивації до освоєння культури та етики екологічної поведінки. Це передбачає створення умов для внутрішньої переконаності в важливості та активному впровадженні екологічних цінностей у щоденне життя.
- розвиток різновекторної співпраці між викладачем і студентами під час аналізу етико-екологічних проблем. Це включає обмін думками, дослідження та обговорення етичних аспектів екологічних питань з різних точок зору, щоб стимулювати критичне мислення.
- сприяння формуванню гармонійної особистості, орієнтованої на культурні та еколого-етичні цінності. Це включає розвиток емпатії, відповідальності та пошук збалансованого підходу до взаємодії з природою.
- навчання студентів здатності поширювати і пропагувати екологічну культуру та етику як актуальний сучасний спосіб життя. Це включає навички комунікації, обізнаність з актуальними екологічними питаннями та здатність ефективно донести інформацію до громадськості.

Структура курсу

Тема	Результати навчання
Тема 1. «Екологічна культура та етика» як навчальна дисципліна	знати теоретико-методологічні основи екологічної культури та етики
Тема 2. Історія, розвиток екологічної культури етики.	розуміти закономірності розвитку екологічної культури та етики
Тема 3. Концепції і напрями в екологічній культурі та етиці	знати концепції та напрями екологічної етики
Тема 4. Конституційні та правові засади екологічної культури та етики. Кодекс екологічної етики	знати правові засади екологічної культури та етики
Тема 5. Етичне ставлення до природи: принципи, правила, мотиви та обов'язки.	знати принципи і правила екоетичного ставлення до природи
Тема 6. Екологічна культура та етика і природоохоронна естетика	володіти етичними навичками проведення дослідів і експериментів в сфері екології
Тема 7. Екологічна культура та етика і релігія.	розуміти засади екоетичного ставлення до природи в релігіях світу.
Тема 8. Прикладні аспекти екологічної культури та етики	володіти прикладними аспектами екологічної культури та етики
Тема 9. Екологічна культура та етика й заповідна справа.	Володіти правилами поведінки під час відвідування об'єктів природно-заповідного фонду..
Тема 10. Чинники екологічної культури та етики	знати чинники екологічної культури та етики
Тема 11. Екологічна культура та етика в умовах війни та повоєнного відродження.	розуміти особливості та значення екологічної культури та етики в умовах війни та повоєнного відродження.
Тема 12. Громадський екологічний рух	знати методи екологічної боротьби. Вміти вести громадські дискусії та обговорення в сфері екології.
Тема 13. Міжнародний рух з екологічної культури та етики	володіти інформацією щодо міжнародних правил з екологічної культури та етики

Літературні джерела

1. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28.02.2019 р. № 2697-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2019. № 16, ст. 70.
2. Про охорону атмосферного повітря: Закон України від 16.10.1992 р. № 2707-XII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1992. № 50, ст. 678.
3. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1991. № 41, ст. 546.
4. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 р. № 2059-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2017. № 29, ст. 315.
5. Про стратегічну екологічну оцінку: Закон України від 20.03.2018 р. № 2354-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2018. № 16, ст. 138.
6. Про Червону книгу України: Закон України від 7 лют. 2002 р. № 434. Відом. Верховної Ради України. 2002. № 30. Ст. 201.
7. Андрущенко Т. В. Боголюбов В.М., Рідей Н.М. Екологічна етика і освіта для сталого розвитку // *Стратегія післядипломної освіти для сталого розвитку* : монографія; за ред. Н. М. Рідей, Л. М. Панченко. 2 видання, доповнене і перероблене. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. 412 с
8. Борейко В. Є., Шуміло О. О., Шеховцов В. В., Шуміло О. М. Екологічна етика: навчальний посібник. Харків: Право, 2015. 304 с.
9. Горун М. В. Пиріг Г. І., Файфура В. В., Федірко М. М. Екологія: навчальний посібник. Тернопіль, 2019. 156 с.
10. Курняк Л. М. Екологічна культура: поняття та формування. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету "Україна"*. 2015. № 10. С. 48-51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2015_10_14.
11. Марчак Т. А. Екологія та екологічна етика. Робоча програма навчальної дисципліни. URL: https://kpdі.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/ekolohiia_ta_ekolohichna_etyka.pdf
12. Михайлюк С. Аксиологічні основи екологічної етики. *Науковий вісник Чернівецького університету. Філософія*. № 754-755. 2015. С. 223-227.
13. Пасічник С. Екологічна етика: тексти лекцій для студентів небіологічних спеціальностей: навчально-методичний посібник / С. В. Пасічник, Г. М. Лисенко, Б. Ю. Кедров, О. С. Вобленко. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 61 с.
14. Платформа рішень для менеджерів природоохоронної діяльності. URL: <http://ecolog-ua.com>.
15. Прохорова Л., Зав'ялова Т. Непша О. Екологічна освіта та виховання молоді як основа екологічної культури суспільства *Екологія – філософія існування людства: зб. наук. праць*. Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2018. С. 96–100.
16. Скиба О. Екологічна культура як складова духовності сучасної людини. *Вісник Національного Авіаційного Університету. Серія: Філософія. Культурологія*. № 33.1: 2021. С.146–149.
17. Шевель, А. О. Роль освіти у формуванні екологічної культури. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. № 33. 2008. С. 33–41.
18. Attfіeld R. *Environmental Ethics: An Overview for the Twenty-First Century*, 2nd Edition. 2014. 278 p.
19. Clare P., McShane K., Sandler R. *Environmental ethics/ Annual Review of Environment and Resources*. № 39. 2014. P. 419-442.
20. DesJardins J. R. *Environmental Ethics* 5th Edition. Cengage Learning. 2012. 304 p.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Екологічна культура та етика» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінги	Самостійна робота
Оцінка за даний модуль визначається як середнє арифметичне за роботу на практичних заняттях №1-7.	Підсумкова письмова робота за темами №1-13.	Визначається як середнє арифметичне за виконання завдань за темами тренінгу.	Оцінка за виконаний і представлений реферат на вибрану тему.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом